

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivanky Havlíkové
a soudkyně Mgr. Ing. Silvie Svobodové a Mgr. Olgy Zimové v právní věci

žalobkyně: **Z. Š.**

proti

žalované: **Česká advokátní komora, IČO 66000777**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí předsedy České advokátní komory ze dne 14. 6. 2024,
č. j. 10.04-000017/24-0002,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 8. 7. 2024 podanou u Městského soudu v Praze, kterou na výzvu soudu doplnila podáním ze dne 29. 7. 2024, domáhala zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž předseda České advokátní komory neurčil žalobkyni advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

o advokacii“), neboť žalobkyně nesplnila podmínky dle § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii, s nimiž zákon spojuje vznik práva na určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žádostí ze dne 10. 5. 2024 žalobkyně požádala žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu dle § 18c zákona o advokacii k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2024, č. j. 5 As 44/2023 – 29. Žalované byla žádost doručena dne 13. 5. 2024.
3. Důvodem, pro který žalovaná nevyhověla žádosti žalobkyně o určení advokáta, byla skutečnost, že žalobkyně v žádosti neuvedla jména alespoň dvou oslovených advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu, čímž neosvědčila nemožnost zajistit si danou právní službu jinak, tj. na smluvním základě dle §18 odst. 2 zákona o advokacii. Bylo zcela v dispozici žalobkyně coby žadatelky, které advokáty a jakým způsobem osloví. V případě, že žalobkyní nejméně dva oslovení advokáti nepřevzali její právní zastoupení, bylo nutno tuto skutečnost doložit žalované dle §18c odst. 3 zákona o advokacii, což žalobkyně rovněž neučinila.

III. Žaloba

4. V žalobě žalobkyně nejprve poukázala na obsah žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu, kterou zaslala žalované, přičemž citovala „*Přílohu k formuláři*“, kterou k této žádosti připojila. Ve zmíněné příloze mj. konstatovala, že neuvádí jména dvou advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu, a to s odkazem na rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2023, č. j. 10.01-000405/23-002, kterým jí byl určen advokát k poskytnutí právní služby za úplatu, aniž by takový údaj (jména dvou advokátů) ve formulářové žádosti uvedla. Dále vyjádřila přesvědčení, že požadavek žalované na doložení jmen dvou oslovených advokátů, kteří žadateli odmítli poskytnout konkrétní právní službu, nemá oporu v zákoně o advokacii.
5. Žalobkyně poukázala na to, že jí žalovaná jinými rozhodnutími (např. již zmíněným rozhodnutím ze dne 30. 8. 2023, č. j. 10.01-000405/23-002 či rozhodnutím ze dne 30. 6. 2023, č. j. 10.01-000299/23-002) určila advokáta za úplatu, přestože nedoložila předešlé odmítnutí dvěma advokáty. V napadeném rozhodnutí se k tomuto rozporu žalovaná nijak nevyjádřila. V této souvislosti žalobkyně namítla, že správní orgány by měly v obdobných případech rozhodovat obdobně. Žalovaná sice odkázala na rozsudky Městského soudu v Praze, které povinnost doložit odmítnutí oslovenými advokáty potvrzují, ty se ale týkaly rozhodnutí o neurčení advokáta k poskytnutí *bezplatné* právní služby. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nevysvětlila nejednotnost své rozhodovací praxe. Absencí zdůvodnění odlišného postupu za analogických okolností zatížila napadené rozhodnutí vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti a v důsledku tohoto nezákonného postupu bylo žalobkyni odepráno právo na přístup k soudu a právo na právní pomoc.
6. Dle přesvědčení žalobkyně neobstojí závěr žalované, že jsou jí podmínky určování advokátů dobře známy, protože je častou žadatelkou. Do 31. 12. 2023 nebylo v rozhodnutích žalované jako důvod neurčení advokáta uváděno nedoložení jmen dvou oslovených advokátů, kteří žadateli odmítli poskytnout požadovanou právní službu. Žalobkyně má za to, že žalovaná ignorovala změnu formuláře žádosti v návaznosti na náleze Ústavního soudu ze dne 24. 1.

2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 a s ním spojenou novelu zákona o advokacii účinnou od 1. 1. 2024. Podle žalobkyně lze důvodně pochybovat o zákonnosti přílohy č. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 120/2012 Sb., kterou je „*Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu (§ 18c odst. 4 věta druhá zákona o advokacii)*“ a s tím spojeného požadavku uvést mj. jména dvou advokátů, kteří odmítli právní službu ve věci poskytnout. Zákonná úprava tedy není nadále ústavně souladná, což by žalobkyni nemělo být k tíži.

IV. Vyjádření žalované

7. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobkyně nebyla v řízení o žádosti ze dne 10. 5. 2024 poučována o aktuálních podmínkách určování advokátů, protože se jí tohoto poučení dostalo již v předešlých řízeních. Navzdory tomu, že zákon o advokacii vylučuje povinnost správního orgánu (žalované) poučovat žadatele, považovala žalovaná v minulosti za správné výjimečně žadatele poučit o tom, jak řádnou žádost podat. Přestože žalobkyně věděla, co žalovaná pro kladné vyřízení žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu vyžaduje, postupuje stále stejně stereotypně bez ohledu na změnu právní úpravy institutu určování advokátů a na poučení, kterých se jí dostalo.
8. Bylo povinností žalobkyně nejen označit alespoň dva advokáty, na které se obrátila se žádostí o poskytnutí poptávané právní služby, ale také osvědčit, že jí tito advokáti poptávanou konkrétní právní službu odmítli poskytnout. Tuto zákonnou podmínku žalobkyně nesplnila, a tedy neosvědčila dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii, že by si nemohla zajistit poskytnutí právních služeb jinak. Žalobkyně tak postupovala zcela vědomě, o čemž svědčí její konstatování, že „*jména dvou advokátů, kteří mi odmítli poskytnout právní službu, neuvádím*“. Závěrem žalovaná poukázala na nedávné zamítavé rozhodnutí Městského soudu v Praze týkající se též žalobkyně, a to konkrétně na rozsudek ze dne 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024 – 47.
9. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Jednání před soudem

10. Žalobkyně v podání ze dne 7. 10. 2024 vyjádřila svůj nesouhlas s tím, aby soud o žalobě rozhodl bez jednání. Soud proto nařídil ústní jednání na 11. 3. 2026 a předvolal k němu oba účastníky.
11. Podáním ze dne 4. 3. 2026 žalobkyně omluvila svou neúčast na nařízeném ústním jednání a souhlasila s jeho konáním v její nepřítomnosti. Za důvod své neúčasti u jednání žalobkyně označila skutečnost, že soud nevyslovil ve smyslu § 76 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nicotnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek pravomoci žalované rozhodovat o určení advokáta za úplatu. Žalobkyně zopakovala svůj názor, že pro použití § 18c zákona o advokacii není v textu tohoto zákona od 1. 1. 2024 náležitá opora, protože zákonodárce žádné podmínky pro určení advokáta za úplatu zcela jasně, určitě a srozumitelně nevyjádřil, což nelze nahradit použitím analogie. Žalobkyně navrhla, aby soud její žalobě vyhověl a přiznal jí právo na náhradu nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku a poštovním.
12. V návaznosti na omluvu žalobkyně se z účasti u nařízeného ústního jednání omluvila též žalovaná, a to podáním ze dne 9. 3. 2026.

13. Protože se účastníci jednání konaného dne 11. 3. 2026 nezúčastnili, projednal soud věc v jejich nepřítomnosti (§ 49 odst. 3 s. ř. s.).
14. Dokazování soud pro nadbytečnost neprováděl, neboť se v rozsahu relevantním pro projednání věci jednalo o listiny, které jsou součástí správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí obligatorně vychází a jehož obsah s ohledem na právní názor soudu k rozhodnutí věci zcela postačoval. Správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

15. Žaloba byla podána včas ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s., osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Městský soud se v návaznosti na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2025, č. j. 8 Ads 164/2022 – 97, zabýval předně tím, zda má být žalovaným v této věci Česká advokátní komora nebo předseda České advokátní komory, jemuž podle § 45 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii přísluší rozhodovat o určení advokáta podle § 18a až 18c (a o zrušení určení advokáta podle § 18c odst. 7). Městský soud nicméně dospěl k závěru, že žalovanou je Česká advokátní komora, neboť zákonodárce svěřil rozhodování o určení advokáta České advokátní komoře (viz § 18a až § 18d zákona o advokacii) s tím, že za ni ve smyslu § 45 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii rozhoduje její předseda. Ke shodnému závěru ostatně dospěl také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 11. 2025, č. j. 1 As 293/2024-46.
17. Městský soud dále připomíná, že případy, kdy žalobkyně neúspěšně žádala žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu po 1. 1. 2024, tedy případy na totožném skutkovém i právním základu, se již v minulosti opakovaně zabýval, a to např. v řízeních sp. zn. 10 A 41/2024, sp. zn. 18 A 17/2024, sp. zn. 14 A 43/2024, sp. zn. 11 A 70/2024, sp. zn. 11 A 65/2024, sp. zn. 15 A 56/2024, sp. zn. 15 A 144/2025, sp. zn. 9 A 70/2024 či sp. zn. 15/2025. Žalobkyně v řízeních o těchto dříve posuzovaných věcech uplatnila téměř identické žalobní námitky, které soud neshledal důvodnými, a žalobkyní podané žaloby zamítl. V nyní projednávané věci se soud s těmito rozsudky plně ztotožňuje a nemá důvod se od jejich argumentace odchýlit, a to včetně závěrů 15. senátu v rozsudku ze dne 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024-53 (mimo jiné v bodě 38 k nicotnosti rozhodnutí žalované), neboť soud těmito závěry plně přisvědčuje a pro stručnost na ně odkazuje.
18. Spor mezi účastníky se vede především o tom, zda žalovaná neurčení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu oprávněně odůvodnila tím, že žalobkyně neuvedla a nedoložila, že jí dva oslovení advokáti odmítli poskytnout požadovanou právní službu.
19. V logice soudního přezkumu by se měl soud nejprve zabývat také namítanou nicotností a nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. S ohledem na to, že posouzení této námítky závisí na vyřešení meritorních otázek, soud na tomto místě prozatím toliko konstatuje, že žádnou z takových vad neshledal. Napadené rozhodnutí není nicotné (§ 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) a je založeno na řádném zákonném

podkladě. Napadené rozhodnutí je rovněž přezkoumatelné. Žalovaná logicky a srozumitelně zhodnotila všechny podstatné okolnosti vyplývající z žádosti žalobkyně a zasadila je pod konkrétní ustanovení zákona o advokacii. Přezkoumatelně též vyložila, proč žalobkyně konkrétní podmínky pro určení advokáta za úplatu nesplnila.

20. K posouzení důvodnosti žalobních bodů ve věci samé soud odkazuje na zákon o advokacii, který stanovuje pro určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu několik podmínek, jež musí být splněny kumulativně.
21. Podle §18 odst. 2 zákona o advokacii *„ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí [...] právní služby podle § 18c.“*
22. Podle § 18c odst. 2 zákona o advokacii *„žádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby lze podat pouze na formuláři, jehož vzor stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou. Žádost kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem obsahuje a) popis věci, v níž by měla být právní služba poskytována, a b) prohlášení žadatele, že jej ve věci, v níž je právní služba žádána, nezastupuje jiný advokát nebo osoba podle § 2 odst. 2 písm. a).“*
23. Podmínky takové žádosti vyplývají z §18c odst. 3 zákona o advokacii, dle kterého *„nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.“*
24. Z toho je zřejmé, že žadatel je povinen doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů tehdy, pokud se domáhá určení advokáta jinak, než na náklady státu v případech uvedených v § 23 odst. 3 zákona o advokacii. O které případy konkrétně jde, vyplývá z ustanovení § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
25. S účinností zákona č. 349/2023 Sb. (novela) od 1. 1. 2024 platí podle § 23 odst. 3 zákona o advokacii *„byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby bezplatně a spočívá-li právní služba v zastoupení v řízení před orgány veřejné správy a v řízení před Ústavním soudem, hradí jeho odměnu stát podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, není-li stanoveno jinak. V ostatních věcech má advokát určený podle § 18c k poskytnutí právní služby bezplatně pouze nárok na poskytnutí náhrady podle stavovského předpisu. Ustanovení § 22 odst. 1 části věty za středníkem se nepoužije.“*
26. Soud v této souvislosti dále poukazuje na § 23 odst. 5 zákona o advokacii, podle něhož *„byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby za úplatu, hradí jeho odměnu klient podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, nedohodne-li se advokát s klientem jinak.“*
27. Podstatou sporu mezi účastníky je posouzení, zda pro vyhovění žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu byla žalobkyně povinna doložit, že se předtím bezúspěšně pokusila zajistit si poskytnutí konkrétní právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.
28. Žalobkyně výslovně připouští, že v dané věci žádala žalovanou o určení advokáta za úplatu. Soud ze správního spisu ověřil, že tomu tak skutečně bylo. Evidentně tedy nežádala o určení advokáta za účelem poskytnutí právní služby na náklady státu ve smyslu § 23 odst. 3 zákona o advokacii a hodlala si je hradit sama. V takovém případě však bylo její povinností podle §

18c odst. 3 zákona o advokacii doložit žalované, že vyvinula (marnou) snahu si advokáta obstarat. Tato povinnost jednoznačně plyne z účinné právní úpravy – určení advokáta žalovanou nachází své uplatnění teprve v případě, že žadatel nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem a *nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak* (§ 18 odst. 2 zákona o advokacii). Tuto povinnost žalobkyně prokazatelně nesplnila.

29. Tvzení žalobkyně, že zákon o advokacii ve znění účinném od 1. 1. 2024 žádné podmínky pro určení advokáta za úplatu nestanoví, a nestanoví tedy ani podmínku spočívající v doložení jmen dvou marně oslovených advokátů, je hrubým nepochopením zákonné úpravy a současně dezinterpretací závěrů vyjádřených například již v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024-42. V něm soud mj. uvedl, že „(ž)adatel o určení advokáta pro poskytnutí právní služby tak musí splnit několik kumulativních podmínek podle zákona o advokacii (nesplnění podmínek pro ustanovení soudem, nemožnost si zajistit zastoupení jinak, doložení odmítnutí poskytnutí právních služeb alespoň dvěma advokáty, včasnost, nezastupování jiným advokátem nebo v zákoně uvedenou osobou, absence zneužití nebo zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva, doložení příjmových a majetkových poměrů u žádosti o bezplatnou službu). Nesplnění každé z těchto podmínek pro určení advokáta postačí samo o sobě k tomu, aby žalovaná advokáta konkrétnímu žadateli rozhodnutím neurčila (rozsudky NSS z 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021 - 30, či z 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023 - 28). Tento výklad nebyl překonán ani nálezelem Pl. ÚS 44/21. Jak vhodně uzavřel NSS v bodě 19 rozsudku z 27. 6. 2024, č. j. 8 As 22/2024 - 57, uvedeným nálezelem došlo k narovnání podmínek pro žadatele o určení advokáta, tedy těch, kteří o to žádají z důvodu nedostatečného příjmového a majetkového zázemí, s žadateli z jiných, ale neméně významných důvodů (práve pro objektivní nemožnost zajistit si právní služby jinak). Pro žadatele z obou „skupin“ přitom platí stejná sada kumulativních podmínek. Zákon o advokacii jinými slovy nestanoví, že by se na žádost o určení advokáta za úplatu některá z podmínek (vyjma doložení příjmových a majetkových poměrů) neuplatnila.“
30. Městský soud i nadále setrvává na svém závěru, že zákon o advokacii (ve znění účinném od 1. 1. 2024) obsahuje celou řadu podmínek, jimž musí dostát i žadatel, jenž žádá o určení advokáta za účelem poskytnutí právní služby za úplatu, a že mezi tyto podmínky patří i podmínka spočívající v doložení odmítnutí poskytnutí právních služeb alespoň dvěma advokáty. Aby v tomto směru vyloučil jakoukoliv pochybnost, soud ve vztahu k ní v rozsudku ze dne 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024-42 výslovně uvedl, že „(m)ezi stranami sporná podmínka platila již před účinností novely zákona o advokacii, a zákonodárce ji nově (implicitně) vztáhl i na možnost určení advokáta k poskytnutí úplatné právní služby. Takový postup není v žádném rozporu s nálezelem Pl. ÚS 44/21 a není ani jinak protiústavní.“
31. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 4. 2024, č. j. 7 As 194/2023-41, poukázal na to, že důkazní břemeno v této otázce tíží žalobkyni. Vyložil, že bylo „na stěžovatelce, aby dostatečně prokazatelným způsobem osvědčila, že ji jmenovaní advokáti skutečně odmítli, to se jí však nepodařilo. Nejvyšší správní soud tedy souhlasí se žalovanou a krajským soudem, že stěžovatelka nedoložila, že se neúspěšně pokusila zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů (§ 18c odst. 3 zákona o advokacii). Stěžovatelka sice v žádosti uvedla jména tří advokátů, avšak potvrzení o odmítnutí poskytnutí právní služby nedoložila ani u jednoho z nich. Uvedené vyvolává nemožnost vyhovění žádosti z důvodu nesplnění podmínky dle § 18c odst. 3 zákona o advokacii, tedy nedoložení potvrzením jména dvou konkrétních advokátů, kteří stěžovatelce odmítli poskytnout právní službu. Jelikož podmínky stanovené zákonem o advokacii musí být splněny kumulativně, již jen z tohoto důvodu

nemohla být žádost stěžovatelky úspěšná (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-28)“.

32. Žalobkyně se v nyní projednávané věci rovněž dovolávala legitimního očekávání v jednotnost správní praxe žalované, a to s poukazem na rozhodnutí ze dne 30. 8. 2023 č. j. 10.01-000405/23-002, jímž jí žalovaná určila advokáta Mgr. Romana Miřijovského za úplatu, a dále s poukazem na rozhodnutí ze dne 30. 6. 2023, č. j. 10.01-000299/23-002, jímž jí žalovaná určila advokáta Mgr. Jana Skotnicu za úplatu, aniž by žalobkyně v předmětných žádostech jména dvou neúspěšně oslovených advokátů uvedla. Již v rozsudku ze dne 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024 – 47 však soud žalobkyni vysvětlil, proč tato její argumentace nemůže obstát. Praxe žalované v tomto směru byla totiž v roce 2023 značně rozkolísaná, neboť i) právní úprava podmínek žádostí o určení advokáta za úplatu nebyla zákonem zakotvena, ii) v důsledku nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 žalovaná teprve hledala správnou cestu, jak posuzovat žádosti o určení advokáta za účelem poskytnutí placené právní služby. Zmíněná rozhodnutí již proto nemohou představovat ustálenou a dlouhodobou správní praxi, jež jediná by mohla být způsobilá založit legitimní očekávání žalobkyně v obdobný postup. Zároveň nelze přehlédnout, že v obou případech, jichž se žalobkyně dovolává, se jednalo o rozhodnutí žalované vydaná před 1. 1. 2024. Tato rozhodnutí jsou z hlediska aplikace právní úpravy obsažené v zákoně o advokacii ve znění účinném od uvedeného data irelevantní.
33. V nyní projednávané věci žalobkyně žádost o určení advokáta podala po 1. 1. 2024, kdy již byla v zákoně výslovně zakotvena možnost žádat o určení advokáta za úplatu a zároveň byly v zákoně upraveny i podmínky pro vyhovění takové žádosti. Tyto podmínky měla žalobkyně respektovat, což však neučinila.
34. Žalovaná v napadeném rozhodnutí odkázala na příslušná ustanovení zákona o advokacii a vysvětlila, že na základě této závazné právní úpravy byla žalobkyně povinna doložit, že marně oslovila po vlastní ose dva advokáty k poskytnutí daných právních služeb. Nebylo přitom povinností žalované zabývat se tím, proč v některých dřívějších ojedinělých případech (které navíc vycházely z jiné právní úpravy) rozhodla jinak. Napadené rozhodnutí tak rozhodně není nepřezkoumatelné – důvod nevyhovění žádosti o určení advokáta je v něm srozumitelně vyjádřen, a i přes absenci explicitního vypořádání argumentace, v níž žalobkyně poukazovala na jiná předchozí rozhodnutí žalované, napadené rozhodnutí jako celek ob stojí.
35. Žalobkyně v žádosti o určení advokáta ze dne 10. 5. 2024 neuvedla jména dvou neúspěšně oslovených advokátů zcela vědomě a záměrně, neboť byla přesvědčena o tom, že taková povinnost ze zákona neplyne. Opak je ale pravdou. Požadavek na uvedení jmen dvou neúspěšně oslovených advokátů, který je z formuláře nadepsaného Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu zcela zjevný a nevyplývají z něj jakékoliv výjimky, má jednoznačnou oporu v zákonné úpravě (k tomu viz výše), na níž soud neshledává nic protiústavního. Žalobkyně ostatně neuvedla jediný argument, na jehož základě by bylo možné dovést protiústavnost zákona o advokacii (ve znění účinném od 1. 1. 2024) či prováděcích předpisů k tomuto zákonu.
36. Soud shrnuje, že žalovaná oprávněně dovodila povinnost žalobkyně doložit, že se marně pokusila oslovit alespoň dva advokáty a zajistit si u nich požadovanou právní službu. Jelikož to žalobkyně neučinila, žalovaná postupovala v souladu se zákonem, jestliže její žádosti nevyhověla a napadeným rozhodnutím jí advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu

neurčila, což stručně, avšak v dostatečném rozsahu s patřičnými odkazy na zákonná ustanovení odůvodnila.

37. Výrok napadeného rozhodnutí, podle kterého se žalobkyni neurčuje advokát k poskytnutí právní služby za úplaty dle § 18c zákona o advokacii, je naprosto určitý a srozumitelný a soud na něm nic vnitřně rozporného neshledává. Žalobkyně spatřuje vnitřní rozpornost výroku v odkazu na ustanovení § 18c zákona o advokacii, které se podle ní týká pouze poskytnutí bezplatné právní služby. V tom se ale žalobkyně mylí, neboť zmíněné ustanovení se nepochybně týká i žadatelů o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplaty. To koneckonců vyplývá přímo z díky výše citovaného ustanovení § 23 odst. 5 zákona o advokacii, které upravuje způsob úhrady odměny advokáta, jenž byl určen podle § 18c k poskytnutí právní služby za úplaty.
38. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí netrpí žádnou z vad, která by mohla způsobovat jeho nicotnost, nepřezkoumatelnost či nezákonnost. V daném případě pro vydání napadeného rozhodnutí existoval zákonný podklad, a sice shora citovaná právní úprava obsažená v zákoně o advokacii, kterou žalovaná v rozhodnutí o žádosti žalobkyně správně aplikovala.

VII. Závěr a náklady řízení

39. Ze shora uvedených důvodů soud žalobu neshledal důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
40. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované pak žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. března 2026

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu